

Bryssel den 30 november 2021
(OR. en)

14430/21

SPORT 83
EDUC 395
COMPET 868
ECO 137
EMPL 527
JEUN 145
SAN 710
SOC 702

LÄGESRAPPORT

från:	Rådets generalsekretariat
till:	Delegationerna
Föreg. dok. nr:	13711/21
Ärende:	Resolution från rådet och företrädarna för medlemsstaternas regeringar, församlade i rådet, om huvuddragen i den europeiska idrottsmodellen

För delegationerna bifogas en resolution från rådet och företrädarna för medlemsstaternas regeringar, församlade i rådet, om huvuddragen i den europeiska idrottsmodellen, vilken godkändes av rådet (utbildning, ungdom, kultur och idrott) vid mötet den 29–30 november 2021.

**Resolution från rådet och företrädarna för medlemsstaternas regeringar, församlade i rådet,
om huvuddragen i den europeiska idrottsmodellen**

EUROPEISKA UNIONENS RÅD OCH FÖRETRÄDARNA FÖR MEDLEMSSTATERNAS
REGERINGAR, FÖRSAMLADE I RÅDET, SOM ERINRAR OM ATT

1. det i artikel 6 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) anges att idrott är ett område där åtgärder på EU-nivå bör stödja, samordna och komplettera medlemsstaternas åtgärder,
2. unionen i enlighet med artikel 165.1 i EUF-fördraget ska ”bidra till att främja europeiska idrottsfrågor och ska då beakta idrottens specifika karaktär, dess strukturer som bygger på frivilliga insatser samt dess sociala och pedagogiska funktion”.
3. målen för unionens insatser i enlighet med artikel 165.2 i EUF-fördraget ska vara att ”utveckla idrottens europeiska dimension genom att främja rättvisa och öppenhet i idrottstävlingar och samarbetet mellan organisationer och myndigheter med ansvar för idrott samt genom att skydda idrottsutövarnas fysiska och moraliska integritet, särskilt när det gäller de yngsta utövarna”,
4. rådet i sina slutsatser om covid-19-pandemins effekter och återhämtningen inom idrottssektorn uppmanar medlemsstaterna att främja ”solidaritet mellan idrottsförbund, klubbar, organisationer och idrottare för att bidra till en hållbar återhämtning och vidareutveckling av idrottssektorn och erkänna den europeiska idrottsmodellen¹ som ett sådant exempel som bygger på ett solidaritetssystem”,

¹ På grund av de olika europeiska idrottsstrukturerna finns det ingen gemensam definition av den europeiska idrottsmodellen, men det finns ändå några viktiga kännetecknande särdrag. Till dessa hör bland annat en pyramidstruktur, ett öppet system för upp- och nedflyttning, ett gräsrotsperspektiv och solidaritet, betydelse för den nationella identiteten, strukturer som bygger på frivilligarbete och dess sociala och pedagogiska funktion,

5. den europeiska idrottsmodellen i EU-arbetsplanen för idrott 2021–2024 nämns som en nyckelfråga inom prioritetsområdet ”skydd av integritet och värden inom idrotten”,
6. den reviderade europeiska idrottsstadgan, som antogs av Europarådet den 13 oktober 2021, lyfter fram de gemensamma drag i en ram för europeisk idrott och dess organisation som den europeiska idrottsrörelsen ser som den europeiska idrottsmodellen,

SOM ÄR MEDVETNA OM ATT

7. idrottens organisation i Europa bygger på den grundläggande föreningsfriheten; den bygger också på värden, såsom solidaritet mellan olika nivåer inom idrotten, särskilt mellan professionell idrott och idrott på gräsrotsnivå, rättvisa, integritet, öppenhet, jämställdhet och goda styrelseformer,
8. de viktigaste kännetecknande särdragen för merparten av den värdebaserade organiserade idrotten i Europa är en idrottsorganisation på en självständig, demokratisk och territoriell grund med en pyramidstruktur som omfattar alla idrottsnivåer från gräsrotsnivå till professionell idrott, som innefattar både klubb tävlingar och nationella lagtävlingar och som inbegriper mekanismer för att säkerställa ekonomisk solidaritet, rättvisa och öppenhet i tävlingar, såsom principen om upp- och nedflyttning,
9. den värdebaserade organiserade idrotten i Europa är vanligtvis uppbyggd på nationell grund och organiseras i princip av ett förbund per idrottsgren, vilket möjliggör en övergripande strategi för regler, föreskrifter och standarder samt respekterar tidsplaner och kvalificeringar för tävlingar; dessa organisationer strävar efter ekonomisk solidaritet mellan professionell idrott och idrott på gräsrotsnivå samt för högsta möjliga nivå av goda styrelseformer, grundläggande och mänskliga rättigheter, psykisk och fysisk hälsa och idrottarnas säkerhet, förebyggande av alla former av diskriminering och främjande av idrottens integritet,

10. idrotten är också i sig en viktig ekonomisk sektor i Europa, som bidrar till ekonomisk tillväxt, utveckling och sysselsättningsmöjligheter², med nya aktörer och strategier inom idrotten, såsom idrottsindustrin, sponsorer, medier, större evenemang, nya typer av idrott, idrottarnas roll osv.; dessa nya aktörer och strategier bör också beaktas vid vidareutvecklingen av idrotten i Europa,

SOM FRAMHÅLLER ATT

11. idrottsförbunden bör ha en central roll i översynen av hur respektive idrott organiseras och fungerar, och att de på ett demokratiskt, balanserat och sammanhållet sätt bör förena intressena hos idrottare, klubbar och ligor, supportrar och andra aktörer och idrottsorganisationer så att alla bidrar till en sund utveckling av idrotten,
12. mekanismer för att skydda idrottarnas rättigheter och skyldigheter, såsom icke-diskriminering, tillgång till information, representation inom idrottsorganisationer, integritet och rättvis rättegång samt idrottarnas användning av dessa mekanismer är avgörande för att upprätthålla principerna om goda styrelseformer inom värdebaserad organiserad idrott där idrottarnas röst ska höras och beaktas,
13. ekonomisk solidaritet är ett viktigt kännetecknande särdrag i värdebaserad organiserad idrott; den kan bidra till att upprätta, upprätthålla och stärka kopplingen mellan professionell idrott och idrott på gräsrotsnivå, samfinansiering av kommersiellt mindre attraktiva tävlingar samt utbildning av volontärer, idrottare, tränare, funktionärer osv.; dessutom bör stöd även ges till verksamhet som iakttar respekten för idrottens värden, såsom grundläggande och mänskliga rättigheter, demokrati, solidaritet, social integration, jämställdhet, ungdomars utveckling, barns rättigheter och utbildning genom idrott,

² Europeiska kommissionen, forskningsrapport, *Study on the economic impact of sport through sport satellite accounts* (ej översatt till svenska), april 2018.

14. den organiserade idrotten i Europa har utsatts för interna och externa hot, såsom dåliga styrelseformer, korruption, manipulation av idrott, finansiell instabilitet, människorättskränkningar, dopning, rasism, våld, bristande jämställdhet, ökad kommersialisering och en tendens att köpa i stället för att utbilda unga idrottare; allt detta kräver motåtgärder, i nära samarbete med relevanta myndigheter och organisationer, vilka bör skydda idrottens värden och integritet, verka för goda styrelseformer och säkerställa en positiv framtid för idrotten,
15. goda styrelseformer inom idrotten är en förutsättning för idrottsorganisationernas och idrottsförbundens självständighet och självreglering, i enlighet med principerna om demokrati, insyn, integritet, solidaritet, jämställdhet, öppenhet, ansvarsskyldighet och socialt ansvar; det är mycket viktigt att idrottsorganisationer och idrottsförbund upprätthåller och, där så är möjligt, höjer sina standarder för goda styrelseformer genom att ge idrottare och supportrar inflytande,
16. det är av grundläggande betydelse för idrottens långsiktiga livskraft att bevara och vid behov förbättra den konkurrensmässiga balansen för att förhindra oberättigade fördelar; ett brett spektrum av åtgärder som både tillgodoser behoven på kort sikt och beaktar utvecklingen på lång sikt bör övervägas för att främja rättvisa, konkurrenskraftiga och balanserade idrottstävlingar,

SOM BEAKTAR ATT

17. nationella lagtävlingar är en integrerad del av den organiserade idrotten i Europa³; de spelar en viktig roll inte bara för att främja en nationell identitet och inspirera unga idrottare att uppnå bästa möjliga prestationer utan även som ett sätt att främja solidaritet med gräsrotsidrotten och skapa förebilder för yngre generationer,
18. idrottsorganisationer av alla slag och på alla nivåer ska åta sig att utveckla en kultur av insyn och inrätta förfaranden som bygger på principer för goda styrelseformer som säkerställer en oklanderlig förvaltning av deras ekonomiska resurser, stränga kontroller för att förhindra intressekonflikter och korruption samt begränsade mandatperioder för förtroendevalda,

³ Se t.ex. Tsjalle van der Burg: *EU competition law, football and national markets*, forskningsartikel (ej översatt till svenska), den 30 december 2020.

19. idrotten i och med den professionella idrottens ökande kommersialisering blir en ännu mer vinstinriktad verksamhet, som särskilt drivs på av värdet av sändningsrättigheter; även om utvecklingen av idrottens kommersiella dimension bidrar till att skapa ekonomiska resurser för ett större antal idrottare medför den också en risk för idrottens värden,
20. i en tid då moderniseringen av idrotten skapar nya ekonomiska möjligheter från idrottens ekonomiska potential är det av yttersta vikt att den värdebaserade organiserade idrotten bevarar idrottens integritet, följer principerna om goda styrelseformer, respekterar nationell rätt, unionsrätten och internationell rätt och upprätthåller de lika villkor som krävs för att effektivt genomföra solidaritetsvärdena mellan alla aktörer,
21. vissa värderingar och traditioner inom den europeiska idrotten har positiv inverkan på samhället och bör främjas, samtidigt som man betonar mångfalden och komplexiteten i de europeiska idrottsstrukturerna; i denna resolution betonas huvuddragen i en europeisk idrottsmodell, som främst är inriktad på värdebaserad organiserad idrott,

UPPMANAR MEDLEMSSTATERNA ATT, PÅ LÄMPLIG NIVÅ OCH I ENLIGHET MED SUBSIDIARITETSPRINCIPEN,

22. stödja huvuddragen i en europeisk idrottsmodell, såsom föreningsfrihet, en pyramidstruktur, ett öppet system för upp- och nedflyttning, ett gräsrotsperspektiv och solidaritet, betydelse för den nationella identiteten, gemenskapsbyggande verksamhet och strukturer som bygger på frivilliga insatser samt dess sociala, pedagogiska, kulturella och hälsomässiga funktioner, i enlighet med relevanta bestämmelser i unionsrätten,

23. ytterligare utforska och fortsätta de pågående diskussionerna med alla berörda parter inom idrotten om huvuddragen i en europeisk idrottsmodell genom att erkänna mångfalden av strategier och ny utveckling inom olika typer av idrott, i enlighet med värdebaserad organiserad idrott, t.ex. genom EU:s strukturerade dialog om idrott,
24. främja värden inom idrott och idrottsorganisationer som styrs i enlighet med principerna om demokrati, insyn, integritet, solidaritet, jämställdhet, öppenhet, ansvarsskyldighet, tillgänglighet, socialt ansvar och respekt för grundläggande och mänskliga rättigheter,
25. erkänna och bevara idrottens specifika karaktär och dess strukturer som bygger på frivilliga insatser samt självständigheten hos idrottens styrande organ när det gäller att organisera den idrott som de ansvarar för, med respekt för nationell rätt, internationell rätt och unionsrätten,
26. erkänna bidraget på idrottsområdet från frivilligarbetare, idrottsklubbar på gräsrotsnivå, familjer och lokalsamhällen, och vid behov stödja dem,
27. skärpa den politik som utformats för att främja utbildningen av idrottare och idrottspersonal, eftersom de bidrar till att främja idrottens sociala, utbildningsmässiga, ekonomiska och vidare intressen,
28. uppmärksamma de konsekvenser som slutna idrottstävlingar kan få för den organiserade idrotten i Europa, såsom en grundläggande förändring av de kvalificeringsprocesser som vanligtvis baseras på idrottsliga meriter,
29. inkludera europeiska idrottsfrågor i debatterna vid konferensen om Europas framtid,

UPPMANAR EUROPEISKA KOMMISSIONEN ATT

30. stödja huvuddragen i en europeisk idrottsmodell, såsom föreningsfrihet, en pyramidstruktur, ett öppet system för upp- och nedflyttning, ett gräsrotsperspektiv och solidaritet, betydelse för den nationella identiteten, gemenskapsbyggande verksamhet och strukturer som bygger på frivilliga insatser samt dess sociala, pedagogiska, kulturella och hälsomässiga funktioner, i enlighet med relevanta bestämmelser i unionsrätten,
31. ytterligare utforska och fortsätta de pågående diskussionerna med alla berörda parter inom idrotten om huvuddragen i en europeisk idrottsmodell genom att erkänna mångfalden av strategier och ny utveckling inom olika typer av idrott, i enlighet med värdebaserad organiserad idrott, t.ex. genom kommissionens studie om europeiska idrottsmodeller, EU:s strukturerade dialog om idrott, osv.,
32. stödja idrottens roll och dess utbildningsdimension, såsom dubbla karriärer för idrottare, och en hållbar kombination av idrott och utbildning inom ramen för dess behörighet med avseende på unionsrätten och internationell rätt,
33. fortsätta att erkänna och i praktiken omsätta idrottens specifika karaktär och dess strukturer som bygger på frivilliga insatser, som bör fungera med en hög grad av goda styrelseformer, insyn, ansvarsskyldighet, socialt ansvar, inkludering, integritet, demokrati, självreglering och respekt för grundläggande och mänskliga rättigheter,
34. främja samarbete och en strukturerad dialog med idrottsrörelsen, idrottsgrupper, kommersiella arrangörer och andra berörda parter inom ramen för dess befogenheter, samtidigt som hänsyn tas till idrottens specifika karaktär,
35. uppmärksamma de konsekvenser som slutna idrottstävlingar kan få för den organiserade idrotten i Europa, såsom rättvisa och öppenhet i idrottstävlingar, strukturer som bygger på frivilliga insatser samt den sociala och pedagogiska funktionen,
36. inkludera europeiska idrottsfrågor i debatterna vid konferensen om Europas framtid,

UPPMANAR IDROTTSRÖRELSEN ATT, MED BEAKTANDE AV
IDROTTSORGANISATIONERNAS SJÄLVSTÄNDIGHET,

37. stödja huvuddragen i en europeisk idrottsmodell, såsom föreningsfrihet, en pyramidstruktur, ett öppet system för upp- och nedflyttning, ett gräsrotsperspektiv och solidaritet, betydelse för den nationella identiteten, gemenskapsbyggande verksamhet och strukturer som bygger på frivilliga insatser samt dess sociala, pedagogiska, kulturella och hälsomässiga funktioner, i enlighet med relevanta bestämmelser i unionsrätten,
38. ytterligare utforska och fortsätta de pågående diskussionerna med alla berörda parter inom idrotten om huvuddragen i en europeisk idrottsmodell genom att erkänna mångfalden av strategier och ny utveckling inom olika typer av idrott, i enlighet med värdebaserad organiserad idrott, t.ex. genom EU:s strukturerade dialog om idrott,
39. främja solidaritet mellan idrottsorganisationer på alla nivåer för att bidra till återhämtningen efter covid-19-pandemin, hållbarhet och vidareutveckling av idrottssektorn,
40. respektera och anpassa kraven i den internationella evenemangskalendern och delta i solidaritetsprogram,
41. sträva efter ekonomisk solidaritet mellan professionell idrott och idrott på gräsrotsnivå och de högsta nivåerna av goda styrelseformer, säkerhets- och integritetsstandarder för idrottare, personal, funktionärer och åskådare,
42. arbeta tillsammans med alla berörda parter, särskilt idrottens styrande organ, för att bevara och stärka de grundläggande rättigheterna och de mänskliga rättigheterna – särskilt idrottsutövarnas rättigheter inom all idrottsrelaterad verksamhet och idrottarnas hälsa med anledning av ett mångfaldigande av idrottstävlingar – samt jämställdheten och den sociala delaktigheten genom att undvika alla former av diskriminering,

43. säkerställa att det finns effektiva interna och externa mekanismer för att säkerställa efterlevnad av principer för goda styrelseformer och respekt för grundläggande och mänskliga rättigheter samt lämpliga mekanismer för övervakning, rapportering och sanktioner,
44. säkerställa att idrottstävlingar på högsta nivå och professionella idrottstävlingar anordnas i enlighet med principen om öppenhet i idrottstävlingar och att idrottsliga meriter prioriteras,
45. arbeta tillsammans med utbildningsinstitutioner för att i praktiken omsätta en hållbar kombination av idrott och utbildning för idrottares holistiska utveckling, välbefinnande och integritet,
46. främja och underlätta möjligheterna för unga idrottare och underrepresenterade grupper att i förekommande fall delta och engagera sig i beslutsfattandet inom idrotten,
47. utveckla mekanismer för att skydda idrottarnas rättigheter och skyldigheter, såsom icke-diskriminering, tillgång till information, representation inom idrottsorganisationer, integritet och rättvis rättegång, och uppmuntra idrottare att utnyttja dessa mekanismer,
48. respektera grundläggande och mänskliga rättigheter och i detta sammanhang fatta ansvarsfulla beslut om värderingar för större idrottsevenemang både inom och utanför Europeiska unionen⁴.

⁴ På grundval av den skrivelse som den 27 januari 2021 undertecknades av 27 idrottsministrar och skickades till kommissionsledamot Mariya Gabriel.

Definition

I denna resolution gäller följande definition:

värdebaserad organiserad idrott i Europa:

värdebaserad organiserad idrott bygger på föreningsfrihet och värden, såsom goda styrelseformer, säkerhet, integritet, solidaritet, inbegripet ekonomisk solidaritet, idrottares hälsa och säkerhet, respekt för grundläggande och mänskliga rättigheter och jämställdhet samt frivilliga insatser; den är vanligtvis uppbyggd på nationell grund och organiseras i princip av ett idrottsförbund per idrottsgren, vilket möjliggör en övergripande strategi för regler, föreskrifter och standarder samt för tidsplaner och kvalificering för tävlingar.

POLITISK BAKGRUND

1. Europarådet, rekommendation CM/Rec(2021)5 från ministerkommittén till medlemsstaterna om den reviderade europeiska idrottsstadgan, antagen den 13 oktober 2021 (ej översatt till svenska).
2. Europaparlamentets resolution av den 10 februari 2021 om hur covid-19 påverkar ungdomar och idrott (2020/2864(RSP)).
3. Resolution från rådet och företrädarna för medlemsstaternas regeringar, församlade i rådet, om en EU-arbetsplan för idrott (1 januari 2021–30 juni 2024), 2020/C 419/01.
4. Slutsatser från rådet och företrädarna för medlemsstaternas regeringar, församlade i rådet, om covid-19-pandemins effekter och återhämtningen inom idrottssektorn, 2020/C 214 I/01.
5. Slutsatser från rådet och företrädarna för medlemsstaternas regeringar, församlade i rådet – *Stärka tränares förmåga genom att förbättra möjligheterna att förvärva färdigheter och kompetens*, 2020/C 196/01.
6. Europaparlamentets resolution av den 2 februari 2012 om idrottens europeiska dimension (2011/2087(INI)).
7. Meddelande från Europeiska kommissionen – *Utveckling av idrottens europeiska dimension*, KOM(2011) 12 slutlig.
8. Europeiska rådet i Nice den 7–10 december 2000, ordförandeskapets slutsatser: Bilaga IV – *Uttalande om de särskilda kännetecknen för idrott och idrottens sociala funktion i Europa som bör beaktas vid genomförandet av den gemensamma politiken*.

9. Uttalande från Europeiska rådet om idrott – ordförandeskapets slutsatser 2008, 17271/1/08 REV 1.
10. Europarådets parlamentariska församlings resolution 1602 (2008): *The need to preserve the European sport model* (ej översatt till svenska).
11. Europaparlamentets resolution av den 8 maj 2008 om vitboken om idrott (2007/2261(INI)).
12. Europeiska kommissionen – *Vitbok om idrott* {SEK(2007) 932} {SEK(2007) 934} {SEK(2007) 935} {SEK(2007) 936}.
13. Yttrande från Regionkommittén om ”Den europeiska idrottsmodellen” (1999/C 374/14).
14. Rapport från kommissionen till Europeiska rådet om hur man kan bevara den nuvarande uppbyggnaden av idrotten och upprätthålla idrottens sociala funktion inom gemenskapen – Helsingforsrapporten om idrott, KOM/99/0644 slutlig.
15. Europeiska kommissionens generaldirektorat X om den europeiska idrottsmodellen och arbetsdokumentet från generaldirektorat X om utvecklingen av och perspektiven för gemenskapens åtgärder inom idrotten, 1998.
